

ANALIZA CONCEPTULUI DE LICENȚĂ ÎN ACTIVITATEA DE ÎNTREPRINZĂTOR

ANALYSIS OF THE CONCEPT OF LICENSE IN ENTREPRENEURSHIP

[https://doi.org/10.52327/1813-8489.2021.2\(110\).13](https://doi.org/10.52327/1813-8489.2021.2(110).13)
CZU: 347.71:334

Nicolae PASCARU,
doctorand, Universitatea de Stat din Moldova

SUMMARY

In the sense of the Republic of Moldova's pursuit of the European path, of the democratization process, but also in the sense of the increasingly visible development of capitalist relations, the entrepreneurial activity acquires special importance. More and more businesses are being opened in the Republic of Moldova, but one thing that unites all these businesses is the fact that regardless of the type of activity, entrepreneurs must strictly comply with the legal framework for carrying out entrepreneurial activities, especially if these activities involve obtaining certain permissive documents (authorizations / activity licenses).

Since the declaration of the Republic of Moldova as an independent state and up to now, the legislator of the Republic of Moldova has made considerable and important progress in adjusting the legal framework regarding licensing in the entrepreneurial activity, the procedure for issuing, suspending and / or withdrawing the permissive acts in the entrepreneurial activity, etc.

Keywords: license, public authority, permissive act, authorization, entrepreneurial activity.

REZUMAT

În sensul urmăririi de către R.Moldova a parcursului european, a procesului de democratizare, dar și în sensul dezvoltării tot mai vizibile a relațiilor capitaliste, o importanță deosebită capătă activitatea de antreprenoriat.

Tot mai multe afaceri sunt deschise în RM, dar un lucru ce unește toate aceste afaceri, îl reprezintă faptul că indiferent de genul de activitate, antreprenorii trebuie cu strictețe să respecte cadrul legal privind desfășurarea activităților de antreprenoriat, mai cu seamă, dacă aceste activități presupun obținerea anumitor acte permise (autorizații/licențe de activitate).

Începând cu declararea RM ca stat independent și până în prezent, legiuitorul din RM a făcut progrese considerabile și importante în ajustarea cadrului legal privind licența în activitatea de întreprinzător, procedura de eliberare, suspendare și/sau retragere a actelor permise în activitatea de întreprinzător, etc.

Cuvinte-cheie: licență, autoritatea publică, act permisiv, autorizație, activitate de antreprenoriat.

Unul dintre elementele constitutive importante în crearea unei economii puternice ale unui stat, îl reprezintă activitatea întreprinzătorilor, care pe deoparte prin prestarea anumitor servicii sau producerea anumitor bunuri, satisfac necesitățile sociale ale populației, iar pe cealaltă parte, necesitățile antreprenorilor de a obține profit .

Activitatea antreprenorială poate fi din cea mai diversă, iar unele activități antreprenoriale necesită a fi supravegheate de către stat, datorită interesului deosebit de important ale acestor activități pentru întreaga comunitate. Această supraveghere se exercită de stat prin diferite p rghii legale, iar una dintre aceste p rghii reprezent nd licențierea genurilor date de activitate.

 n Republica Moldova dreptul persoanei de a desfășura o anumită activitate de întreprinzător (inclusiv prin licență), este consacrat în legea supremă (Constituție).

Astfel, statul declar nd libertatea de a desfășura o anumită activitate de întreprinzător, asigură totodată și reglementarea juridică a acestei activități, impun nd antreprenorilor o serie de cerințe printre care se enumeră și necesitatea de a obține licențe pentru a desfășura un anumit gen de activitate de interes public.

Practicarea anumitor genuri de activități de importanță publică majoră, fără licență, ar aduce societatea la apariția riscurilor ca fiecare agent economic și nu numai, ar încălca respectarea ordinii publice și bunelor moravuri.

 n acest sens, studierea subiectului legat de licență în activitatea de întreprinzător, reprezintă un interes deosebit de important atât din punct de vedere doctrinar, c t și din punct de vedere practic.

Potrivit DEX-ului [1] , licență este definită ca fiind: „o autorizație dată de stat unei persoane pentru exercitarea unui negoț special, pentru operații de import și de export etc.” sau „ autorizație dată de stat unui

particular pentru exercitarea unui anumit comerț, a unei anumite industrii sau pentru a importa și exporta mărfuri”.

Din definiția prenotată, putem deduce anumite caracteristici ale licenței și anume faptul că acesta reprezintă un act prin intermediul căruia statul își exprimă acordul față de un particular de a practica o anumită activitate de întreprinzător.

La nivel de doctrină, noțiunea de licență este definită de mai mulți autori, at t din RM, c t și de alți autori de peste hotare. Astfel, o primă definiție a licenței în activitatea de întreprinzător o identificăm la autorii N. Roșca și S. Baieș [2] , care definesc licență în sens dublu, și anume, în primul sens autorii menționează că licență reprezintă o manifestare de voință din partea statului de a autoriza, un anumit subiect pentru desfășurarea unui anumit gen de activitate, prin acest fel lărgindu-se și capacitatea civilă a subiectului dat, care dob ndește anumite drepturi și obligații specifice potrivit licenței și în cel de-al doilea sens, autorii nominalizați, afirmă că licență reprezintă un bun care se află în patrimonial  ntreprinz torului.

Altă definiție doctrinară a licenței, o identificăm în manualul de Dreptul afacerilor, autorii Vlad Vlaicu, Alexandru Cuznețov ș. a [3], care definesc licență drept un act administrativ care permite titularului de licență dreptul de a desfășura o anumită activitate prevăzută de acea licență, pe o anumită perioadă de timp cu respectarea tuturor condițiilor legii ce ține de activitatea dată.

 n doctrina rusă, autorul rus E Popov [4], descrie mai multe aspecte legate de activitatea de transportare de pasageri, inclusiv prin oferirea unei definiții a ceea ce înseamnă licență în sensul în care la fel ca și în legislația din RM, în legislația din Federația Rusă activitatea antreprenorială de transportare a pasagerilor, este o activitate autorizată/licențiată.  n acest sens, în viziunea

autorului prenotat, licența în activitatea de întreprinzător, este tratată ca fiind „o prerogativa pe care o dețin autoritățile publice în scopul de a proteja interesele statului împotriva unor eventuale consecințe negative cu caracter comercial ce pot lua naștere din partea întreprinzătorilor” .

O altă definiție a licențierii în activitatea de întreprinzător, o identificăm și la autoarea A.Pozdneakova. În opinia autoarei, licența în activitatea de întreprinzător, este privită ca „fiind mijlocul de atingere a echilibrului dintre interesele publice și private, fiind condiția de bază pentru realizarea dreptului la desfășurarea activității de întreprinzător” [5].

Un alt doctrinar rus, și anume autorul Leontev, definește licența în ca fiind „un document al unei forme stabilite de stat care permite antreprenorilor să se angajeze într-unul sau alt tip specific de activitate antreprenorială, care necesită un control suplimentar din partea statului, sau cu alte cuvinte dreptul antreprenorului de a efectua anumite activități, care pot fi certificate (confirmate) printr-un document cu același nume” [6].

Trecând de la definițiile licenței din literatura de specialitate la cadrul legal, putem menționa faptul că o primă definiție a licenței o regăsim în Legea nr. 332 privind acordarea de licențe pentru unele genuri de activitate [7](în prezent abrogată), care definea licența ca fiind un act administrativ eliberat de o autoritate împuternicită cu dreptul de acordare a licențelor, prin care se atestă dreptul titularului de licență de a desfășura un anumit gen de activitate cu condiția ca să respecte toate rigorile legale vizavi de calitatea mărfurilor și serviciilor prestate.

Reieșind din cele prenotate, deducem faptul că definiția redată de legiuitor, păstrează logica ideii de licență ca fiind un act administrativ, ceea ce ne permite să identificăm ușor și din definiția legală elemen-

tele constitutive ale licenței care practic nu diferă de definiția care se regăsește în DEX. Diferența dintre noțiunile licenței în cele două surse, reprezintă faptul că legiuitorul a redat mai amănunțit ce reprezintă licența, adăugând pe lângă faptul că aceasta reprezintă un act administrativ, și faptul că titularul licenței are anumite drepturi și obligații identificate în prevederile imperative ale legii, și pe care acesta trebuie să le respecte cu strictețe.

Astfel, putem menționa faptul că licența în activitatea de întreprinzător, este un act administrativ care generează anumite drepturi titularului acesteia, dar și o serie de obligații prevăzute de lege. Cu alte cuvinte, licența reprezintă un act care conferă titularului acesteia un anumit statut special.

După abrogarea sa, legea nr. 332 a fost înlocuită prin legea nr. 451 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător [8], care la moment de asemenea este abrogată, dar care de asemenea oferea o definiție a ceea ce înseamnă licență.

În acest sens, potrivit prevederilor legii prenotate, prin licență se înțelegea un act administrativ, care are caracter permisiv, adică care oferă titularului dreptul de a desfășura o anumită activitate în baza licenței, eliberat de o autoritate de licențiere împuternicită prin prisma legii de a reglementa și supraveghea un anumit domeniu supus licențierii pe o anumită perioadă de timp să desfășoare o anumită activitate licențiată cu respectarea tuturor condițiilor de licențiere. Deducem faptul că în legea nr. 451 legiuitorul din RM oferea o definiție mai complexă a ceea ce subînțelege prin licență, astfel lăsând loc puțin de interpretări extensive.

Odată cu abrogarea legii nr. 451, locul acesteia a fost preluat de către legea nr. 160 privind reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător. În prevederile legii nr. 160, noțiunea de licență în activitatea de întreprinzător, este definită

prin prisma prevederilor art. 12¹, care definește licența ca fiind un act permisiv, eliberat de către o autoritate de licențiere în procesul de reglementare a activității de întreprinzător, care atestă faptul că titularul de licență poate desfășura activitatea licențiată prevăzută în aceasta pentru o anumită perioadă de timp, cu respectarea tuturor prevederilor legale cerute pentru genul dat de activitate.

 n acest sens, observăm că noțiunea de licență în prevederile legii nr. 451  i legii nr. 160 practic nu diferă, ba chiar mai mult deducem aceleași elemente caracteristice în ambele legi, unica diferență constă în faptul că în legea nr. 451 licență este definită ca un act administrativ, iar în legea nr. 160 licență deja este definită ca un act permisiv, diferență cărora va fi explicată în acest paragraf mai jos.

De asemenea, din prevederile legale care definesc noțiunea de licență, mai putem să identificăm  i faptul că licență în general, dar  i în special în activitatea de antreprenoriat, se eliberează doar de anumite autorități, ceea ce denotă faptul că aceste autorități pot fi numiți niște subiecți speciali împuterniciți de legiuitor pentru a acorda licențe.  n acest sens, mai putem adăuga  i faptul că existența unor autorități speciale, împuternicite să elibereze licențe este binevenită prin prisma caracterului mai specializat al acestor instituții, ceea ce ar deduce  i un grad mai înalt de specializare ale acestor autorități, dar  i un grad înalt de profesionalism ale funcționarilor care datorită specializării să poată asigura o activitate menită să apere interesele generale ale societății, cât  i să asigure la necesitate respectarea cerințelor legale de către titularii de licență.

Totodată mai deducem  i o altă concluzie,  i anume aceea că legiuitorul, optează pentru necesitatea licențierii doar în anumite domenii prevăzute expres  i care reprezintă un interes major pentru stat, dar  i

pentru comunitate în general.

De menționat, că la nivelul Curții Europene a Drepturilor Omului, licență este privită ca un bun în sensul prevederilor art. 1 din Protocolul 1, iar aș  cum reiese din jurisprudența CEDO, încetarea valabilității licențelor pentru dreptul de desfășura o afacere, constituie o ingerință asupra dreptului la respectarea bunurilor garantat de Convenție [9].

 n concluzie, putem menționa faptul că noțiunea de licență în activitatea de întreprinzător, în cadrul legal al RM, este reglementată pe deplin, ceea ce permite evitarea de interpretări extensive defavorabile a ceea ce reprezintă această noțiune.

Mai mult ca at t legiuitorul din RM, a avut grijă ca domeniului de licențiere a activității de întreprinzător să dedice o lege special  i anume în prezent legea nr. 160 privind reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător, în care sunt descrise pe deplin toate etapele necesare, lista autorităților, dar  i alte momente necesare procedurii de obținere a licențelor în activitatea de întreprinzător.

De asemenea, mai putem deduce faptul că licență în activitatea de întreprinzător, reprezintă un mecanism de monitorizare  i control a acestei activități din partea organelor abilitate ale statului delegate cu atribuții speciale în acest sens.

Totodată această monitorizare, nu trebuie percepută de către antreprenori ca o tendință a statului de a stopa progresul economic, ci din contra, această monitorizare trebuie interpretată ca rolul de „arbitru”, a statului în supravegherea respectării „regulilor de joc”, de către antreprenori în practicarea activităților licențiate de către aceștia.

 n cele din urmă, prin control statul, doar se asigură că anumite activități de importanță socială majoră practicate de antreprenori, sunt conforme întru totul cerințelor legale imperative.

De la obținerea independenței și până în prezent, economia Republicii Moldova a trecut prin mai multe etape, fiind și în prezent în proces de tranziție. În acest sens, legiuitorul moldav, a căutat să asigure cadrul legal necesar pentru a fi cât mai previzibil în ceea ce ține de procedura de obținere a licențelor/autorizațiilor pentru un anumit gen de activitate.

Cadrul legal adoptat vizavi de activitatea de licențiere, are ca scop de a oferi o claritate în ceea ce ține de procedura de obținerea a actelor permissive, dar totodată mai are și scopul de a monitoriza cât mai eficient activitatea agenților economici care practică o anumită activitate în baza licenței sau autorizației.

BIBLIOGRAFIE

1. <https://dexonline.ro/> (accesat la 12.04.2021).
2. Nicolae Roșca și Sergiu Baieș, Dreptul Afacerilor Volumul I, Chișinău 2004, FEP - Tipografia Centrală, p. 66.
3. Cuznețov Alexandru, Mihalache Iurie, Lungu Marcel, Bacalu Natalia, ș.a, Dreptul afacerilor, Curs: Ediția II-a , revăzută și adăugită;, Chișinău, 2012, p. 126-127.
4. Попов Е.Ю. Лицензирование и сертификация на автомобильном транспорте: Учебное пособие: Сыктывкар: СЛИ, 2013, с. 55.
5. Позднякова А. С. Срок действия лицензии на осуществление перевозок пассажиров автомобильным транспортом. В: Закон и право (Federația Rusă), 2008, №5, с.112-113.
6. Леонтьев Б. Б., Мамаджанов Х. А. Лицензирование научно-технических разработок и передача технологий. М., Офсер-Принт, 2013, с.136.
7. Legea nr. 332 privind acordarea de licențe pentru unele genuri de activitate din 26.03.1999, publicată la 17.06.1999 în Monitorul Oficial Nr. 62-64, abrogată prin Legea 451 din 30.07.01 intrată în vigoare la 06.03.2003.
8. Legea nr. 451 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, adoptată la 30.07.2001, publicată la 18.02.2005 în Monitorul Oficial nr. 26-28, abrogată prin Legea nr.185 din 21.09.2017 Monitorul Oficial nr. 371-382/632 din 27.10.2017.
9. Cauza Bimer S.A. contra Moldovei, hotărâre din 10.07.2007 în baza cererii nr. 15084/03.

Prezentat: 28.04.2021

E-mail: pascarunicolae95@gmail.com